

چهارمین «جشنواره‌ی انگور و عسل» در هرات آغاز شد

در این شماره بخوانید:

عصری ممیزخونو
سره د کندهاري ښوالو
عوايد د پام وړ زیاته...

کلیسا
و انار معروف
تگاب

عبدالناصر:
د ښوالۍ له عاید
سره مې...

ساخت
یک فارم بزرگ
ماهی در کاپیسا

برگزاری دومین نمایشگاه به مناسبت ۱۰۰ سالگی استقلال کشور

ارج گذاری به شکوه صد ساله و چشم انداز آینده ی بهتر

در کنار دیگر نهادهای وزارت زراعت، آبیاری و مالداري نیز صد ساله گی استرداد استقلال افغانستان را با راه اندازی دو نمایشگاه بزرگ تولیدات داخلی و اجرای برنامه های تفریحی گرامی داشت. پاسداری از شکوه یک قرن استقلال کشور عزیزمان افغانستان، تنها به تجلیل و گرامی داشت خلاصه نمی شود، بل آرمان های استقلال و خودکفایی اقتصادی که در رگ رگ شهروندان کشور در جریان است، به برنامه بدل شده و این برنامه ها سرانجام ثمر می دهند و فصل های بعدی، پر از دست آورد و خودکفایی کامل خواهد بود.

با توجه به این موضوع، وزارت زراعت در کنار تجلیل از شکوه صدساله گی استقلال، به تسریع اجرای برنامه های توسعه ی زراعتی، پیوسته گام برداشته و در زمینه هایی چون افزایش شبکه های آبیاری برای دهقانان و بیش تر سازی زمین های زراعتی، مدرن سازی باغ های باغداران، توانمند سازی زنان زراعت پیشه با ارایه ی آموزش و کمک های فنی به آنان، حفظ و توسعه ی منابع طبیعی با جدیت تمام تلاش کرده است و این تلاش هایش را ادامه می دهد. تمرکز وزارت زراعت روی زیربناسازی و رشد و معیاری سازی تولید داخلی، از منابع و ولایت های است که این ظرفیت بیش تر در آن وجود دارد. همچنان داشتن بازار، برای رشد تولید مهم است و نیز توجه به تنوع تولید از دیگر توجهات وزارت زراعت در کل افغانستان است.

چنان که در آخرین سفر نصیراحمد درانی وزیر زراعت، آبیاری و مالداري به ولایت هرات، شماری از پروژه ها را به بهره برداری سپرد و شماری دیگر را هم تهادب گذاری کرد و یا هم کلید زد.

واقعیت امر این است که در سال روان، وضعیت در حوزه ی کاری وزارت زراعت نسبتا خوب است. بارنده گی های خوب و توزیع به موقع تخم های اصلاح شده حاصلات غله را بیش تر کرده است. علف زیاد، باعث رشد مالداري شده است. برنامه های توسعه ای و کمکی وزارت زراعت باعث رشد کشت و درآمد زعفران به مراتب بیش تر از مرز تعیین شده در طرح پنج ساله ی زعفران شده است. زمینه های صادرات مستقلانه ی میوه های گران بهای افغانستان فراهم گردیده است. میزان باغ ها و حاصلات باغداری به شکل بی پیشینه ای افزایش یافته است. این همه خبرهای خوب، می تواند تلاش برای ادامه ی راهی باشد که ۱۰۰ سال پیش شاه امان الله خان آن را برای کشور و مردمش کلید زده بود. حالا ضرورت است تا تمامی شهروندان مشتاقانه برای رشد و توسعه ی کشور و به تر سازی آینده گان و نسل های بعدی شان، کمر همت برای حمایت از منابع داخلی ببندند و در رشد و بالنده گی اقتصاد ملی نقش براننده ای بگیرند. سربازان نیروهای امنیتی در حفاظت از استقلال و نظام جمهوری نقش براننده دارند، اما فعالان بخش زراعت (کارمندان زراعت و دهقانان، باغداران و مالداران) و مصرف کننده گان تولیدات زراعتی افغانستان، باید با جدیت تمام در تولید بیش تر و معیاری تر، مصرف محصولات داخلی و ترجیح دهی تولید وطن بر کالای وارداتی تلاش و تقلا کنند تا پول در داخل کشور به گردش آید و به بیرون نرود. این آغاز راه درست تقویت اقتصاد ملی است.

اگر سربازان با تلاش ها و پیکارهای شان می گویند «وطن بهر حفظ تو سر می دهیم»، فعالان عرصه ی زراعت باید با تسریع گردش چرخ تولید وطنی و مصرف تولید داخلی به میهن شان بگویند که «تو را شوکت و شأن و فر می دهیم».

دکرنې وزارت:

تر راتلونکو شپږو کلونو پورې یو میلیون جریبه عصري بڼونه جوړوو

په ورته وخت کې حشمت الله غفوري وویل، چې سړکال د بڼونو د حاصلاتو کچه د تېر کال په پرتله کابو ۲۰ تر ۳۰ سلنه زیاتوالی ښیي. د هغه په خبره، له نوی سیستمونو څخه ګټه پورته کول او د یو شمېر بڼونو عصري کول او همداراز وربښتونه ددې لامل شوي، چې د بڼوالی محصولات ډېر شي.

د کرنې وزارت د اوبولګولو او طبیعي سرچینو مرستیال د خپلواکۍ د سلمې کلیزې په ویاړ د تازه مېوو نندارتون ته په شاري سره وویل: «نننی نندارتون، د افغانستان د تازه مېوو نندارتون دی، چې د هېواد د خپلواکۍ د بیا ترلاسه کولو د سلمې کلیزې په ویاړ جوړه شوې ده. نندارتونونه تل د افغانستان د کرنیزو محصولاتو لپاره د بازار موندنې یو ښه فرصت دي.»

حشمت الله غفوري وویل، چې د کرنې وزارت په کور دننه او له هېواده بهر د کرنیزو محصولاتو نندارتونونو جوړولو ته ادامه ورکوي تر څو د هغه په خبره د افغانستان د بزگرانو تولیدات د نړۍ لرو پرتو هېوادونو ته هم ورسېږي.

د کرنې، اوبولګولو او مالداري وزارت ددې وزارت په انګرې کې د هېواد د خپلواکۍ د سلمې کلیزې په ویاړ د تازه مېوو د نندارتون په پرانیست غونډه کې اعلان وکړ، یاد وزارت په پام کې لري، چې تر راتلونکو شپږو کلونو پورې یو میلیون جریبه مېورن او عصري بڼونه جوړ کړي.

د کرنې، اوبولګولو او مالداري وزارت د اوبولګولو او طبیعي سرچینو مرستیال حشمت الله غفوري ددې نندارتون په پرانیستونکي وينا کې وویل، د وروستیو کلونو په ترڅ کې ګڼ شمېر نوي بڼونه احداث شوي دي او له دې سره سره د کرنې وزارت په پام کې لري، چې تر راتلونکو شپږو کلونو پورې یو میلیون جریبه نور بڼونه هم جوړ کړي. هغه وویل: «بڼوالي د کرنې زړه ده، په دې برخه کې د دولت یوه استراتژیکه

موخه داده، چې تر راتلونکو شپږو کلونو پورې په کابو یو میلیون جریبه ځمکه کې د انارو، انګور، زردالو، شفتالو، انځر او یوشمېر نورو ارزښت لرونکو مېوو نوی سوداګریز بڼونه جوړ کړي.»

د پکتیا په سید کرم کې

د ټولنې په کچه د ځمکې او ځنگلونو د تلپاتې مدیریت پېژند غونډه

ولسوال ظاهر شاه زهیر او یو شمېر قومي مشرانو او ځوانانو ګډون درلود.

یاده پروژ د ملګرو ملتونو د خوړو او کرنې سازمان «FAO» په همکارۍ د کرنې، اوبولګولو او مالداري وزارت تر چتر لاندې د پکتیا ولایت په احمد اباد او سید کرم ولسوالیو کې پلي کېږي. ددې پروژې د پلي کېدو موخه د ځنگلي قوربو جوړول، د ځنگلونو، واکړ شویو او تراسونو بیارغول او د ځنگلوالی ټولنې جوړول دي.

د کرنې، اوبولګولو او مالداري وزارت د ملګرو ملتونو د خوړو او کرنې سازمان «FAO» په همکارۍ د پکتیا ولایت په احمد اباد او سید کرم ولسوالیو کې د ټولنې په کچه د ځمکې او ځنگلونو د تلپاتې مدیریت پروژه پلي کوي. په هغه غونډه کې، چې د یادې پروژې د پېژندنې په موخه د پکتیا ولایت په سید کرم ولسوالۍ کې په لاره اچول شوې وه د پکتیا ولایت د طبیعي ځنگلونو عمومي مدیر مجاهد شکیوال، د یادې پروژې ولایتي مسوول محمد ابراهیم قادري، د سید کرم

۳۱۰ کیت بهداشتی شیر به زنان مالدار در زون غرب توزیع شد

شیر، موزه، ماسک، دستکش، مایع ضد عفونی کننده و شیر صاف کن می باشد.

این کیت ها به منظور رعایت مسایل بهداشتی به خانواده های مالدار توزیع شده است. آموزش های لازم نیز جهت استفاده درست از این وسایل بهداشتی به زنان مالدار داده شده است.

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، از طریق برنامه ی ملی باغداری و مالداري، ۳۱۰ کیت بهداشتی شیر را به زنان مالدار در ولایت های هرات، بادغیس و غور توزیع کرده است. این کیت ها شامل چرخ دوغ تکانی ۲۰ لیتره، درم استل ۲۰ لیتره، سطل ۱۰ لیتره، جک اندازه گیری

۷۰ قرارداد زراعتی میان دهقانان و پروسس کننده گان

به امضا رسید

با شرکت صنعتی «گلنواز» به منظور پروسس و بازاریابی محصولات شان به امضا رسیده است.

براساس این قراردادها، شرکت گلنواز سبزیجات شامل زردک، کلم برگ، گلپی و بادنجان رومی را از دست دهقانان از سطح قریه ها جمع آوري و پروسس می کند. این دهقانان قبلا تخم های اصلاح شده سبزیجات، کودهای کیمیایی و مشوره های تخنیکی دریافت کرده اند.

ریاست زراعت، آبیاری و مالداري ولایت هرات، اعلام کرده که ۷۰ قرارداد زراعتی میان دهقانان و یک شرکت پروسس کننده محصولات زراعتی به همکاری برنامه حمایت از اولویت های ملی دوم وزارت زراعت، «SNApp2»، به امضا رسیده است.

این قراردادها توسط هفتاد تن از تولید کننده گان سبزیجات از ولسوالی های انجیل، گذره، زنده جان، غوریان و کړوخ

برگزاری دو نمایشگاه به مناسبت ۱۰۰ سالگی استقلال

✍ مهرداد احمدی

او از وزارت زراعت و دیگر نهادهای مسوول دولتی خواست تا در راستای ساختن بندهای آب و ذخیره کردن آب‌های باران اقدام کنند.

دست‌آوردهای نمایشگاه تابستانی نمایشگاه بادم‌باغ، با دست‌آوردهای خوبی به همراه بوده است. نصرت‌الله هاشمی از مسوولان لینیات فروشی «کابل‌فارم»، در این نمایشگاه گفت که نتیجه‌ی سه روز شرکت در این نمایشگاه برای‌شان قناعت‌بخش بوده است. او که محصولات لبنی «کابل‌فارم» را در یکی از غرفه‌های این نمایشگاه به نمایش گذاشته بود، گفت: «نمایشگاه بسیار خوب پیش‌رفت و از وزارت زراعت به خاطر راه‌اندازی چنین نمایشگاه‌ها خوشحالییم و توانستیم مشتری‌های جدیدی پیدا کنیم. فروش ما در این نمایشگاه روزانه به ۱۰ تا ۱۲ هزار رسید.»

با راه‌اندازی این نمایشگاه، دوازده قرارداد به ارزش ۵۴ میلیون و ۵۲ هزار افغانی میان تولیدکننده‌گان، تاجران متشبثان بخش زراعتی و مالداری به امضا شد. هم‌چنین سه تفاهم‌نامه به ارزش ۳۰۰ هزار افغانی و ۵۰۰ هزار افغانی دیگر تعهدنامه امضا شده است. در این نمایشگاه بیش از دو میلیون و ۲۰۰ هزار افغانی غرفه‌داران فروش داشته‌اند.

ساخت یک میلیون جریب باغ مدرن در شش سال آینده

هم‌چنین وزارت زراعت، آبیاری و مالداری، نمایشگاه میوه‌های تازه را در صحن خود وزارت برگزار کرد. این نمایشگاه که به تاریخ ۲۷ اسد برگزار شد، وزارت زراعت در آن اعلام کرد که در نظر دارد طی شش سال آینده، یک میلیون جریب باغ مدرن در

باید سرمایه‌گذاران کار کنند، ما تشویق‌شان می‌کنیم، همکاری مالی‌شان می‌کنیم.»

آقای درانی گفت: «هرات از ولایت‌هایی است که بیش‌ترین انگور را تولید می‌کنند و ما در تلاشیم که برای زمینه‌سازی بهتر چنان‌که تا حالا ۴۰۰ کشمش‌خانه برای‌شان ساخته‌ایم، در بخش پروسس انگور باغداران را همکاری بیش‌تر کنیم.»

عبدالقیم رحیمی والی هرات در سخنرانی‌اش در این جشنواره از وزیر زراعت به خاطر تطبیق پروژه‌های زراعتی تشکر کرد و گفت که در بخش مالداری در هرات تغییرات خوب آمده است. هم‌چنان گفت که پرورش و تولید گیاه آلبه‌ورا در این ولایت رشد داشته و زعفران نیز تولیدش شاهد گسترش بوده است.

هرات امسال ۱۵۰ تن عسل و ۱۳۵ تن انگور تولید کرده است، امسال تولیدات این ولایت در هر بخش بیش‌تر شده است.

والی هرات هم‌چنان بر سرمایه‌گذاری سکتور خصوصی تأکید کرد و گفت که در بخش آلبه‌ورا و زعفران سرمایه‌گذاری شده است، در بخش رشد تولید انجیر سرمایه‌گذاری شده است، اما باید روی زیتون هم سرمایه‌گذاری و نیز برای رشد صادرات، سردخانه‌ها نیز نیاز است که ساخته شود.

در همین حال، آقای حیدری به نماینده‌گی از انجمن تولیدکننده‌گان و دهقانان ولایت هرات، گفت: «در بخش باغداری توجه شده است، اما در بخش مالداری بیش‌تر توجه می‌خواهیم، باید چراگاه‌ها بازسازی شود و زمینه‌های بیش‌تر رشد مالداری فراهم گردد.»

هم‌چنان تورپالی طاهری، معاون شورای ولایتی هرات در سخنرانی‌اش در این جشنواره گفت: «وعده‌هایی که وزیر زراعت داده بود، تحقق یافته است و ما به

تلاش‌های زیادی انجام داده است. او گفت معیاری‌سازی تولیدات محصولات زراعتی و حیوانی و هم‌چنین صدور معیاری این محصولات از گام‌هایی اصلی است که توسط وزارت برداشته شده است. به گفته‌ی آقای غفوری، توجه به بخش‌های مالداری به منظور مصونیت غذایی، مدیریت آب‌های زراعتی، ساخت فابریکه‌های متعدد به منظور تولید و پروسس معیاری محصولات زراعتی و حیوانی و هم‌چنین برگزاری نمایشگاه‌های متنوع در داخل و خارج از کشور برای بازاریابی این محصولات، از دیگر گام‌های وزارت زراعت در راستای رسیدن به استقلال اقتصادی در کشور است. وی تأکید کرد که محصولات زراعتی و حیوانی همه ساله در حال افزایش بوده و امسال پیش‌بینی می‌شود که حاصلات باغ‌های میوه در مقایسه با سال گذشته حدود سی درصد افزایش داشته باشد.

هم‌چنین حاجی عبدالودود یک تن از دهقانان ولایت پکتیا نیز، در نخستین روز افتتاح نمایشگاه تابستانی بادم‌باغ، از اقدامات وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در راستای افزایش محصولات دهقانان و مالداران و کمک به بهبود شرایط اقتصادی آنان ابراز قدردانی کرد اما گفت که هنوز هم کارهای زیادی باید در راستای حمایت از دهقانان و مالداران نیاز است. حاجی عبدالودود گفت که ساحات تحت کشت و جنگل‌ها سال‌به‌سال افزایش یافته و امروز تولید دهقانان بازارهای کشور را مشبوع کرده است. این دهقانان در عین حال تأکید کرد که کمبود آب و نبود مارکی‌ت لازم برای فروش محصولات، برای دهقانان مشکل خلق کرده است.

چهارمین «جشنواره‌ی انگور و عسل» در هرات آغاز شد

برای این محصولات مؤثر دانست. وزیر زراعت گفت، «باغداری در هرات توسعه یافته است، هرات نمونه‌ی خوبی از یک ولایت توسعه‌یافته در بخش زراعت است، پروژه‌های کلان برای این ولایت روی دست است. مثلاً در بندرهای هرات قرنطین‌استیشن ساخته‌ایم، در ساخت مسلخ، شش میلیون دالر هزینه شده که کارش تکمیل گردیده است، سیلو و ذخایر استراتژیک این ولایت، تا دو ماه آینده تهداب‌گذاری می‌شود.»

آقای درانی گفت که توسعه‌ی زراعت با همکاری سکتور خصوصی امکان‌پذیر است و ساخت سردخانه در میدان هوایی در رشد صادرات مؤثر خواهد بود. وزیر زراعت گفت، «در بخش مالداری هرات توجه شده، تلاش‌مان این است که سرمایه‌گذاری‌ها بیش‌تر شود، صادرات میوه افغانستان افزایش یافته است. کشورها از صادرات میوه‌ی ما استقبال می‌کنند،

وزارت زراعت، آبیاری و مالداری، در نیمه‌ی دوم ماه اسد امسال، به مناسبت صدمین سال استرداد استقلال کشور، موفق به برگزاری دو نمایشگاه مهم و بزرگ محصولات زراعتی، باغداری و صنایع زنان در کابل شد. نمایشگاه اولی از روزهای پانزدهم تا هفده اسد در فارم تحقیقاتی بادم‌باغ و نمایشگاه دومی میوه‌های تازه در صحن خود وزارت زراعت به تاریخ بیست‌وهفتم اسد برگزار شد.

در نمایشگاه تابستانی بادم‌باغ، محصولات زراعتی و حیوانی، هم‌چنین صنایع دستی زنان و جدیدترین تکنولوژی زراعتی در ۲۳۰ غرفه به نمایش گذاشته شدند. ۱۶۹ غرفه به نمایش محصولات زراعتی و حیوانی ۶۱ غرفه دیگر برای نمایش صنایع دستی زنان اختصاص یافته بود. این نمایشگاه به منظور معرفی محصولات زراعتی، مالداری و باغداری، صنایع دستی، خدمات زراعتی و ماشین‌آلات زراعتی، جذب مشتریان بالقوه و ایجاد فرصت‌های کاری، اتصال دهقانان، تولیدکننده‌گان و متشبثان خصوصی به بازارهای داخلی و بین‌المللی، ارتقای ظرفیت کاری دهقانان، تولیدکننده‌گان و متشبثان خصوصی و بلند بردن سطح تولید محصولات زراعتی، مالداری و باغداری از لحاظ کمیت و کیفیت به اساس نیازمندی و همین‌طور تقویت بنیاد اقتصادی کشور و انکشاف زراعت و عقد قراردادهای و تفاهم‌نامه‌های جدید تجارتی میان تولیدکننده‌گان و صادرکننده‌گان راه‌اندازی شده بود.

حشمت‌الله غفوری معین آبیاری و منابع طبیعی وزارت زراعت، آبیاری و مالداری، در مراسم افتتاح نمایشگاه تابستانی بادم‌باغ گفت که استقلال سیاسی بدون رسیدن به استقلال اقتصادی به دست نمی‌آید. آقای غفوری افزود که زراعت، مهم‌ترین سکتوری در هر کشوری است که کشورها را به رسیدن به استقلال سیاسی کمک کرده است. او گفت: «استقلال اقتصادی در تمامی دنیا، اساس و تقویت‌کننده‌ی استقلال سیاسی می‌باشد. صد سال پیش، شاه امان‌الله، شاه ترقی‌خواه افغانستان، سیاست خارجی کشور را مستقل ساخت. بعدها هم توجه ویژه به تخصصی ساختن آموزش و تعلیم داشت.»

معین آبیاری و منابع طبیعی وزارت زراعت هم‌چنین افزود که این وزارت در راستای تقویت اقتصاد افغانستان و رسیدن به استقلال اقتصادی

نماینده‌گی از مردم، از او، تشکر می‌کنیم.» معاون شورای ولایتی هرات گفت که سکتور خصوصی در هرات به حمایت بیش‌تر حکومت نیاز دارد، تا زمینه‌ی صادرات برای تولیدات داخلی بیش‌تر از پیش فراهم شود.

مسوولان ریاست زراعت ولایت هرات می‌گویند که تولید امسال انگور این ولایت، نسبت به سال گذشته، ۱۵ درصد افزایش یافته است و به ۱۳۵ هزار تن رسیده است.

وزارت زراعت در فارم تحقیقاتی اردوخان ۱۴۰ نوع انگور دارد، اما تنها ۵۰ نوع آن در باغ‌های هرات کاشت و برداشت می‌شود. لعل، فخری، کشمش، عسکری، پوشنگی، حسینی، میراحمدی، روچه، طاهری، شندوخانی، از شمار مشهورترین‌های انگور هرات است. تا فعلاً در کنار صادرات و گسترش باغ‌های هرات، ۴۰۰ کشمش‌خانه توسط وزارت زراعت برای انگورداران ساخته شده است.

باید گفت که در مجموع امسال وزارت زراعت در ولایت هرات، در نظر دارد که به ارزش ۹۱۱ میلیون افغانی را در بخش پروژه‌های آبیاری، سربندها، شبکه‌های آبیاری، احیای مناطق خشک، تطبیق پروژه‌های سازگاری با تغییر اقلیم، رشد اقتصاد خانواده، معیاری‌سازی باغداری، تولید کشمش، رشد و مصون‌سازی مالداری و دیگر پروژه‌ها هزینه کند. بخشی از این پروژه‌ها تکمیل شده و برخی دیگر نیز در حال کار است. از میان مجموع این پروژه‌ها اما روز پنج‌شنبه در سفر نصیراحمد درانی، ۲۹ پروژه‌ی وزارت زراعت در ولایت هرات افتتاح و یا تهداب‌گذاری شد. ارزش مجموعی این پروژه‌های تهداب‌گذاری/افتتاح شده، ۲۳۳ میلیون افغانی است.

عصري ممیز خونو سره د کندهاري بنوالو عوايد

د پام وړ زیاته شوې

د محمدعوض ترڅنگ د کندهار د ژړی ولسوالۍ د وزیرو د کلي اوسیدونکی حاجي عبدالباقي هم هغه بنوال دی، چې دکرني وزارت د بنوالۍ او مالدارۍ ملي برنامې له خوا ورته په ۲۰۱۸م زېږديز کال کې ممیزخونه جوړه شوې ده، عبدالباقي په خپله ممیزخونه کې ۱۰۸ ټنه تازه انگور څړولي وه، چې د هغه به وينا په ۲۰ ورځو کې يې تازه انگور په ممیزو بدل شو. عبدالباقي وايي: «په عصري ممیزخونه کې مې انگور د ۲۰ ورځو په اوږدو کې په ممیزو بدل شو رنگ يې ډېر روښانه او کیفیت يې هم د سيمه یيزو ممیزخونو په پرتله لوړ دی.» د عبدالباقي په خبره په عصري ممیزخونه کې تولید شوی ممیز ښه کیفیت لري او پېرېدونکي يې ډېر دي.

عصري ممیز خونې د بنوالو په اقتصادي وده کې رغنده رول لوبوی، ځکه کوم ممیز چې په دغو ممیزخونو کې تولیدیږي له هغو ممیزو څخه چې په دودیزه بڼه تولیدیږي څو چنده ښه کیفیت لري. ممیز د افغانستان یو مهم صادراتي توکي ده او د ممیز خونو جوړول د معیاري ممیزو په تولید کې له بزگرانو سره مرسته کوی.

په همدې موخه دکرني وزارت د هېواد د نورو ولایتونو ترڅنګ په کندهار کې هم بنوالو لپاره عصري ممیزخونې جوړې کړي دي، چې د دودیزو هغو په پرتله ددغو ممیزخونو د ممیزو کیفیت ښه او ډېر پېرېدونکي لري. بنوال هم وایي کوم ممیز چې، دوي يې په عصري ممیزخونو کې تولیدوي په بازارونو کې يې بیې تر دودیزو هغو چې، دوي په دودیزه بڼه تولیدوي دوه چنده ده.

وزارت له خوا یوه عصري ممیزخونه جوړه شوې وه، اوس د حاجي محمد عوض انگور په کې څوړند دي. حاجي محمدعوض وویل: «په دې ممیزخونه کې مې ۲۰۷ ټنه شندونځاني او گردک انگور څوړندکړي دي. په لومړي سر کې زړه نا زړه وم وپېرېدلم چې، په دې ممیزخونه کې مې د ممیزو رنگ وا نوږي او کیفیت يې خراب نه شي ځکه له ځینو خلکو مې اورېدلی وو، چې پخې ممیزخونې د ممیزو رنگ اړوي «سوروالي او توروالي پیداکوي» او کیفیت يې خرابوی، خو ما په دې ممیزخونه کې عملاً تجربه کړه، چې په دې عصري ممیزخونه کې د څوړند شویو انگورو رنگ ډېر ښه زرغون پاتي دي او رنگ يې کوم تغیر «سوروالي او توروالي» نه دي کړي.» حاجي محمدعوض په خپلو خبرو کې داهم وویل که چېرې بنوال د خپلو بنونو انگور د پخېدو په مناسبه مرحله کې وشکوي او همدارنګه د پوتاشیم کاربونیټ او تېلو په محلول کې يې غوټه کړي د ممیزکېدو عملیه يې نوره هم ګړندي کیږي، چې د ۱۵ تر ۲۰ ورځو پورې په بشپړ ډول وچېږي. عوض زیاته کړه: «تر دې مخکې موږ په دودیزو ممیزخونو خپل انگور څوړندول، چې په یادو ممیزخونو کې زموږ تازه انگور له ۴۵ تر ۶۰ پورې په ممیزو بدلېده او کیفیت يې هم خراب و خو اوس دکرني وزارت له خوا په جوړشوي عصري ممیزخونو کې تازه انگور له ۱۵ تر ۲۰ ورځو په ممیزو بدلېږي او کیفیت يې هم ډېر ښه وي او ښه بازار هم لري.»

دې ولایت څخه نورو ولایتونو ته زرګونه ټنه انگور لېږل کیږي او کله ناکله د بنوالو انگور په ډېره ټېټه بیه پلورل کیږي، دې ته په کتو د عصري ممیز خونو جوړول کولای شي، چې بنوالو سره مرسته وکړي ترڅو په ښه او عصري بڼه يې انگور په ممیزو بدل شي او له دې لارې ښه عاید ترلاسه کړي.

په همدې موخه دکرني وزارت د هېواد د نورو ولایتونو ترڅنګ په کندهار کې هم بنوالو لپاره عصري ممیزخونې جوړې کړي دي، چې د دودیزو هغو په پرتله ددغو ممیزخونو د ممیزو کیفیت ښه او ډېر پېرېدونکي لري. بنوال هم وایي کوم ممیز چې، دوي يې په عصري ممیزخونو کې تولیدوي په بازارونو کې يې بیې تر دودیزو هغو چې، دوي په دودیزه بڼه تولیدوي دوه چنده ده.

دکرني وزارت د بنوالۍ او مالدارۍ ملي برنامې (NHLP) له عصري ممیزخونو څخه یوتن برخمن شوي بنوال د کندهار ولایت د ژړی ولسوالۍ د پساب د کلي اوسیدونکی ۵۵ کلن حاجي محمد عوض دی. حاجي محمد عوض په خپله ممیزخونه نه لري خو د دوی د کلي بل اوسیدونکي علي احمد ته چې تېر کال دکرني

حاصلات انجنیر قندهار ۲۵ درصد نسبت به سال گذشته افزایش یافته است

شفیق الله نوری

سید رسول یک تن از باغداران ولسوالۍ میوند قندهار گفت: «امسال حاصلات باغ‌های انجیر ما بسیار خوب است و پارسال خشک‌سالی بود و درخت‌های انجیر ما خشک شده بود، اما امسال حاصلات من به خاطر بارنده‌گی‌ها و دواهایی که از طرف وزارت زراعت برای ما داده شده بود نظر به سال قبل دو چنده شده است و در کل حاصلات تمام باغ‌های انجیر امسال زیاد است.»

قندهار از جمله ولایت‌های کشور است که بیش‌ترین تولید انجیر را دارد. اکثر باغ‌های انجیر این ولایت در ولسوالی‌های شاه‌ولی‌کوت، نیش و میوند واقع است. در کنار قندهار، ولایت‌های هرات و فراه نیز از شمار مناطقی‌اند که زمین‌های آن برای تولید انجیر مناسب است. انجیر افغانستان از جمله محصولات ناب زراعتی است که پس از زعفران در بازارهای جهانی، فروش خوب دارد و در سال قبل در نمایشگاه دهلی ۳۰ هزار تن انجیر خشک فروخته شده بود.

ریاست زراعت، آبیاری و مالدارۍ ولایت قندهار، از افزایش ۲۵ درصدی میزان حاصلات باغ‌های انجیر این ولایت طی سال جاری خبر داده است.

سید حفیظ‌الله سیدی رییس زراعت، آبیاری و مالدارۍ قندهار، می‌گوید مجموعاً در قندهار اضافه‌تر از دوهزار و ۵۰۰ هکتار زمین باغ انجیر است. او هم‌چنان می‌گوید که از این مقدار باغ، بر بنیاد بررسی‌ها، تقریباً امسال بیش از ۵۰ هزار تن انجیر تولید می‌شود.

باغداران قندهار نیز نسبت به افزایش محصولات باغ‌های انجیر در این ولایت خوش‌بین هستند و می‌گویند امسال حاصلات انجیر در این ولایت نظر به سال گذشته بیش‌تر شده است. دهقانان می‌افزایند که دلیل افزایش حاصلات انجیر همکاری‌های وزارت زراعت در بخش ایجاد باغ‌های انجیر، توزیع به موقع آفت‌کش‌های نباتی و راهنمایی‌های درست این وزارت است.

کاپیسا و انار معروف تگاب

گیتی محسنی

ولایت سبز و زیبایی کاپیسا دارای سابقه کهن زراعتی و باغداری است. این ولایت با داشتن جغرافیای کوهستانی، آب فراوان، نزدیک بودن به کابل، مکان‌های تفریحی و سرسبز، بیش‌تر از همه نزد مردم محبوب و مشهور است.

مناطق چون صیاد، ریگ روان، کوهستان‌ها، نجراب، گل‌غندی و دانشگاه الیبرونی و فابریکه نساجی گلپهار و تاریخ پر افتخاری و هویت گسترده‌ای به این ولایت بخشیده است.

این ولایت دارای زمین‌های حاصل‌خیز دو فصلی است که منابع آبی آن را دریاها، چشمه‌ها، کاریزها و قسماً چاه‌ها تشکیل می‌دهد.

ساحه زمین آبی کاپیسا به (۲۲ هزار و ۵۹۵) هکتار و للمی آن به (یک هزار و ۳۲۳) هکتار می‌رسد، که ازجمله موازی آبی سالانه (۱۶ هزار و ۵۰۰) هکتار گندم، جو، جواری، شبدر، لوبیا، ماش، شالی و پخته کشت می‌شود. هم‌چنان ساحه باغ‌های میوه در حدود پنج هزار و ۵۷۴ هکتار، جنگل‌ها و بته‌زارها به (۱۵ هزار و ۱۴۳) هکتار، علفچرها (۱۳۱ هزار و ۶۴۱) هکتار می‌رسد. پیداوار عمده زراعتی این ولایت عبارت از گندم، جواری، جو، لوبیا، ماش، پخته و ... است.

محصولات عمده این ولایت غله‌جات: گندم، جو و جواری، حبوبات: لوبیا، سویابین، و میوه‌جات: انار، انگور، جلفوزه، چهارمغز، توت و سیب و سبزیجات: بادرنگ، رومی، کچالو، مرچ و در بخش مالداري: شیر، ماست، پنیر، عسل و ماهی است.

انار معروف کاپیسا

انار یکی از محصولات عمده این ولایت است و بیش‌ترین تولید را در ولسوالی تگاب دارد، در مناطق معتدله، نیمه حاره و خشک توافق دارد که تربیت و پرورش این میوه به خصوص انار بی‌دانه و میخوش از زمانه‌های قدیم در این ولایت رواج داشته است. این میوه، بر علاوه این که از اهمیت خاص داخلی برخوردار بوده یکی از اقلام مهم صادراتی کشور نیز شمرده می‌شود.

اکثریت درخت‌های انار در سال دوم میوه می‌گیرند، ولی حاصل‌دهی کامل آن بعد از سال سوم تا پنجم آغاز می‌شود. ساحه باغ‌های انار این ولایت ۸ هزار و ۳۰۰ جریب زمین است که سالانه ۲۲ هزار و

۲۵۹ تن انار تولید می‌کند.

ولسوالی تگاب بعد از قندهار بیش‌ترین انار را تولید می‌کند که انار بی‌دانه‌ی آن از شهرت خوبی برخوردار است. در این ولسوالی انواع مختلف انار شامل انار بی‌دانه، انار میخوش، انار شیرین و غیره وجود دارد. با ایجاد باغ‌های انار، دهقانان توانسته‌اند که از هر جریب زمین تقریباً دو هزار و ۷۷۰ کیلو گرام انار محصول به دست آورند. اوسط قیمت هر کیلو انار بی‌دانه ۱۰۰ افغانی و میخوش ۵۰ افغانی در بازار محلی بوده که مجموعاً از فی جریب به طور اوسط انار بی‌دانه ۲۷۷ هزار افغانی و انار می‌خوش ۱۳۸ هزار و ۵۰۰ افغانی درآمد به دست می‌آید.

انگور

انگور یکی از مهم‌ترین میوه‌هایی است که کشت و تولید آن در ولایت کاپیسا از سابقه طولانی برخوردار بوده و دارای شرایط طبیعی و اقلیم مساعد برای تربیه و تولید انگور می‌باشد. با استفاده از تکنولوژی عصری با بهترین کمیت و کیفیت تولید می‌گردد. در ولایت کاپیسا، ساحه کشت انگور به ۹۵۷.۴ هکتار زمین می‌رسد و تولید سالانه آن ۳۰ هزار و ۱۵۸ تن است که ارزش چهار میلیون و ۳۰۸ هزار و ۴۰۰ افغانی نظر به نرخ هر کیلوگرام ۱۴.۳ افغانی می‌باشد که نقش عمده را در امرار معیشت باغداران دارا می‌باشد.

سیب

یکی از میوه‌جات مهم و پرمصرف بوده

که به شکل تازه، کامپوت یا پارچه شده در کنسرو، مربا و خشک شده مورد استفاده قرار می‌گیرد که تا هنوز هم از کشورهای همسایه وارد افغانستان می‌شود، انواع مختلف سیب در این ولایت توافق داشته و حاصل قابل ملاحظه‌ای می‌دهد که با احداث باغ‌های سیب متراکم و نیمه‌متراکم انواع ۹ و ۷ و ۹۱۱ باغداران توانسته‌اند به طور اوسط از یک جریب زمین باغ، بیش از هشت هزار و ۹۰۸ کیلوگرام محصول که مبلغ ۱۵۵ هزار

انار یکی از

محصولات عمده

این ولایت است و

بیش‌ترین تولید را در

ولسوالی تگاب دارد،

در مناطق معتدله،

نیمه حاره و خشک

توافق دارد که تربیت

و پرورش این میوه به

خصوص انار بی‌دانه و

میخوش از زمانه‌های

قدیم در این ولایت

رواج داشته است. این

میوه، بر علاوه این

که از اهمیت خاص

داخلی برخوردار

بوده یکی از اقلام مهم

صادراتی کشور نیز

شمرده می‌شود.

و ۲۰۰ افغانی مفاد خالص می‌شود را به دست بیاورند.

جلفوزه

جلفوزه یکی از مهم‌ترین میوه‌های خشک و تجارتی کشور به حساب می‌رود که منبع اصلی آن ولایت‌های پکتیا، خوست، کاپیسا و لغمان است. از جمله این ولایات، کاپیسا با داشتن تقریباً یک هزار و ۸۰۰ هکتار که نظر به شرایط امنیتی نمی‌توان آمار دقیق آن را تذکر داد، ولی در سال گذشته جلفوزه این ولایت با غوزه آن به ولایت پکتیا انتقال داده شد و از آن‌جا بعد از پروسس به فروش رسید که برای دهقانان این ولایت باوجود این که از بالای زمین‌شان بدون پروسس خریداری گردیده بود، ولی تاحدودی برای دهقانان منفعت بزرگی به دنبال داشت.

توت

توت یکی از خوشمزه‌ترین و خوب‌ترین میوه‌ها است که تازه و خشک خورده می‌شود. از لحاظ ارگانیک بودن آن ۱۰۰ درصد می‌توان تضمین کرد که در ولایت کاپیسا، توت از بسیار قدیم تا حال غرس و پرورش می‌گردد و رابطه عمیق تاریخی با فرهنگ این سرزمین دارد، این میوه در بهار و تابستان به پخته‌گی می‌رسد و جشن‌ها و میله‌های خوبی را در بردارد، که در این اواخر منبع عایداتی برای دهقانان در زمان رفع حاصل به شکل تازه و خشک گردیده است که به طور گسترده جهت اهداف شخصی و تجارتی پرورش می‌شود که منابع عایداتی و اشتغال‌زایی اکثریت مردم، مخصوصاً خانم‌ها تلقی می‌گردد. ساحه درختان توت به (۶۲۱) هکتار می‌رسد که سالانه (بیش‌تر از سه هزار و ۵۸۶ تن توت تولید می‌گردد. این محصول به شکل خشک در بازارهای داخلی و خارجی فروخته می‌شود و انواع مختلف توت شامل (توت خودی سفید، توت خودی سیاه و سفید، توت چهار مغزی، توت سیاه، شاه‌توت و شیرتوت) وجود دارد که توت خودی، توت چهارمغزی و توت سیاه بیش‌تر خشک می‌گردد که هر جریب زمین باغ توت اگر به شکل درست جمع‌آوری گردد از ۳۵ تا ۵۰ کیلو حاصل می‌دهد که قیمت هر کیلو توت خودی ۲۰۰ تا ۲۵۰ افغانی و توت سیاه و چهارمغزی ۱۰۰ تا ۱۵۰ افغانی است.

سبزیجات

ولسوالی‌های حصه اول و دوم کوهستان نظر به هموار بودن زمین‌های زراعتی آن، زمینه کشت سبزیجات را فراهم کرده است که سالانه به صدها تن سبزی در این ولسوالی‌ها تولید می‌شود. سبزیجات عمده آن شامل تولید بادنجان رومی و بادرنگ است که از نظر اقتصادی برای دهقانان منفعت اقتصادی خوبی در بردارد. گرچند سبزیجات مختلف کشت می‌گردد، خواستیم به صورت فشرده از این دو نام ببریم. زمین‌های زراعتی کاپیسا در اکثر مناطق هموار و دارای آب فراوان می‌باشد که اکثراً با باغ ساخته شده و یا هم سبزیجات در آن‌ها کشت می‌شود. این ولایت مرکز خوب تولید محصولات زراعتی به خصوص سبزیجات و میوه‌جات برای پایتخت است.

عبدالناصر:

د ښوالۍ له عايد سره مې اقتصادي وضعيت

ښه شوي

جمعه گل اشرفي

باید وویل شي، چې د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د ښوالۍ او مالدارۍ ملي برنامې «**NHLP**» له خوا د لوگر ولایت په کچه د الو ۲۵۰ جریبه ښونه جوړ شوي دي، چې ۱۳۰ جریبه یې د څرخ په ولسوالۍ کې او نور یې ددې ولایت په نورو ولسوالیو کې شتون لري. دا په داسې حال کې ده، چې د کرنې وزارت په هېواد کې د ښوالۍ د پراختیا په پار اغېزناک اقدامات ترسره کړي دي. یواځې په تېرو شپږو میاشتو کې د ښوالۍ د پراختیا د یو زر او ۸۰۰ توکو د وېش لړۍ یې پیل کړي دي، چې تر دې دمه یې ۲۶۲ کڅوړې وېشل شوي دي. دغه راز په دې موده کې د هېواد په کچه څلور زره او ۱۹۱ هکتاره نوي ښونه احداث او دوه زره او ۷۰۰ هکتاره زاړه ښونه احیا شوي دي. په تېرو شپږو میاشتو کې په ۳۲ ولایتونو کې د ښوالۍ دحاصلاتو ټولولو اړوند دوه زره کڅوړې هم پر ښوالو وېشل شوي دي. په همدې موده کې ۹۸۶ هکتاره نوی ښونو احداث او د دوه زره او ۲۶۶ هکتاره زرو ښونو د احیا برنامې هم تر لاس لاندې نیول شوي دي. په ۲۳ ولایتونو کې د انگورو د ۱۵۰ هکتاره سیمو د چيله بندۍ د سیستم نصبولو له ډلې ۳۲ هکتاره

د کندهار په ارغستان کې د ۴۳ نیم میلیونه افغانیو په ارزښت ۸۰ پروژې پلي شوي دي

دکندهار دکرني، اوبولگولو اومالدارۍ ریاست چارواکي وايي، چې ددې ولایت په ارغستان ولسوالۍ کې د اوبوهارولو او د خاورې د تخریب د مخنیوي په برخه کې د ۴۳.۵ میلیونه افغانیو په ارزښت بېلابېلې پروژې پلي شوي دي. دغه پروژې د کرني وزارت د پراختیايي پروژې او ددې وزارت د ښوالۍ او مالدارۍ ملي برنامې «**NHLP**» پرمټ پلي شوي دي. دکندهار دکرني، اوبولگولو او مالدارۍ رییس سید حفیظ الله سیدي وايي، چې د ارغستان ولسوالۍ د خلکو په غوښتنه په تېرو دوو کلونو «۲۰۱۸ او ۲۰۱۹» کې ددې ولسوالۍ په بېلابېلو کلیو کې د اوبو مهارولو او د خاورې د تخریب د مخنيوي په برخه کې ۸۰ پروژې پلي شوي دي. ښاغلي سیدي وویل: «د ارغستان ولسوالۍ د کندهار په سطحه د انارو مشهور ولسوالۍ دي، په دې ولسوالۍ کې شاوخوا ۳۶۰ کاریزونه شتون لري، خو د وروستیو وچکالیو له امله گڼ شمېر کاریزونه یې وچ شوي دي او خلک د اوبو له کموالي سره لاس او گریوان وو، د ولسمشر په فرمان او ددې ولسوالۍ د خلکو په غوښتنه په تېرو دوو کلونو کې ددې ولایت د کرني په برخه کې انقلاب رامنځته شو او د اوبو د مهارولو په برخه کې ۸۰ پروژې پلي شول.» دکندهار دکرني رییس سیدحفیظ الله سیدي وویل، چې په دغو پلي شویو پروژو کې «درې سربندونه، ۴۴ کوچني کانگړیني چکډمونه، ۳۱ د اوبو زېرمه کولو خاورین حوزونه او دوه ژورې څاگاني کېنډل شامل دي، چې له دغو پلي شویو پروژو څخه ددې ولسوالۍ کابو ۱۰ زره اوسیدونکي گټه

په افغانستان کې له هر پنځو کسانو د څلورو گټه وټه له کرني او مالدارۍ سره تړلې ده. په همدې موخه دکرني، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت تل هڅه کوي، چې په ټول هېواد کې بزگرانو، ښوالو او مالدارانو لپاره هر اړخیزې اسانتیاوې برابرې کړي، چې له یوې خوا په دغو برخو کې زموږ هېواد ځان بساینې ته نږدې شي او له بلې خوا نه د بزگرانو، ښوالو او مالدارانو عواید ډېر او اقتصادي ستونزې یې هوارې شي.

کرني وزارت بزگرانو، ښوالو او مالدارانو سره د نورو اړینو مرستو ترڅنګ پر بزگرانو دکرکېلي په موخه اصلاح شوي تخمونه هم وېشي او ددې ترڅنګ ښوالو لپاره دعصري او مډرنه ښونو جوړولو ترڅنګ وخت پر وخت بزگرانو، ښوالو او مالدارانو لپاره روزنیزې برنامې جوړوي ترڅو له مدرن او عصري کرکېلي، ښوالۍ او مالدارۍ سره بلد شي او له خپلو کروندو، ښونو او مالونو څخه ښه عواید ترلاسه کړي.

ښوالو لپاره د عصري ښونو د جوړولو په لړ کې دکرني، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د ښوالۍ او مالدارۍ ملي برنامې «**NHLP**» د لوگر ولایت چاپېریال او هوا ته په کتو سره ددې ولایت په ټولو ولسوالیو کې د نورو مېوه لرونکو ښونو ترڅنګ د الو ۲۵۰ جریبه نوی ښونه هم جوړ کړي دي. له دغو ښونو څخه یو تن برخمن شوي ښوال عبدالناصر دی، چې د لوگر ولایت د څرخ ولسوالۍ اوسیدونکي دی. د کرني، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د ښوالۍ او مالدارۍ ملي برنامې «**NHLP**» په ۲۰۱۵م کال کې عبدالناصر ته د الو یو جریب بڼ جوړ کړ، چې سړ کال یې حاصل د پام وړ دي.

عبدالناصر وايي، چې د کرني، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د ښوالۍ او مالدارۍ ملي برنامې «**NHLP**» کارکوونکو یې ځمکه وکتله او له هغه وروسته یې ورته وویل، چې په دې ځمکه کې د نورو کرښو توکو پر ځای د الو بڼ جوړ کړي.

هغه وايي، چې د یادې برنامې کارکوونکو د الو اصلاح شوي نیالګي ورکړل او په یوه جریبه ځمکه کې یې د الو ۶۶ نیالګي کېښود. خو په لومړي سر کې دی زړه نازړه ؤ چې، د دوی په سیمه کې به الو ښه حاصل ورکړي کنه؟

عبدالناصر وویل: «کله چې مې په خپله ځمکه کې د الو بڼ جوړ کړ که څه هم ډاډمن نه وم خو بیا هم د بڼ له جوړولو وروسته مې وخت پر وخت د ښوالۍ او مالدارۍ ملي برنامې د کارکوونکو مشورې عملي کولې.»

نوموړي زیاته کړه، چې کله یې د بڼ نیالګي راشین شو نو ډېره چټکه وده یې کوله او په ډېره کمه موده کې یې ونې حاصل ته ورسېدې. عبدالناصر زیاته کړه: «اوس مې د بڼ د حاصلاتو کچه ۹۰۰ تر ۱۰۰۰ منو ته رسیږي. بالکل زه داسې حاصل ته په تعجب کې یم. همالته په بڼ کې مې په ۱۸۲ زره افغانۍ څرخ کړل. مخکې مې له دې ځمکې دومره زیات عاید نه درلود خو اوس ډېر خوښ یم له دې بڼ سره مې اقتصادي وضعیت هم ښه شوي او هیله لرم، چې راتلونکو کلونو کې مې عواید لا هم زیات شي.» د عبدالناصر په وینا د کال په لومړیو کې دي د دومره حاصل او عاید تصور هم نه شو کولای. هغه وايي، د ښوالۍ چارې یې ښه پرمخ ران دی او په دې برخه کې کې کومه لویه ستونزه نه لري دهغه په خبره، د کرني وزارت کارکوونکي د ده ترڅنګ له نورو ښوالو او بزگرانو سره هم په هره برخه کې مرستې کوي او دوی ته سلا مشورې ورکوي. عبدالناصر وویل: «له خپل کاره خوند اخلم، اقتصاد مې ور سره ښه شوی او د پخوا په پرتله په دې برخه کې دومره ستونزې هم نه لرو که کومه ستونزه پیدا شي دکرني له کارکوونکو سره یې شریک کوو او د هغوی په سلا مشورې او مرستو خپلې ستونزې هواروو.»

الف تاجا زعفران

موش‌ها

محمد هاشم اسلمی، مشاور ارشد انکشاف زعفران در وزارت زراعت

● قسمت پانزدهم

کنترل کیمیاوی می‌گردد.

خیشاوه:

– خیشاوه عبارت است از درو نمودن و از بین بردن گیاه هرز در قطعات زعفران زیرا گیاهان هرزه با زعفران از نظر آب مواد غذایی و نور خورشید رقابت داشته و باعث کاهش در محصول دهی نبات زعفران می‌گردد.

– موجودیت گیاهان هرزه باعث تولید بعضی بیماری‌ها در نبات زعفران می‌گردد.

– گیاهان هرزه در زمان برداشت محصول زعفران مزاحمت ایجاد می‌نمایند.

در صورت نیاز دو تا سه بار خیشاوه و مبارزه با علف‌های هر زمستانی، بهاری و تابستانی توصیه می‌گردد.

کنترل وقایه وی و میخا نیکی

پاک کاری علف هرزه‌ی چند ساله قبل از کشت؛

استعمال کودهای حیوانی پوسیده قبل از کشت؛

خیشاوه علف‌های هرز با وسایل سبک؛

سوزاندن علف‌های هرز؛

چرانیدن گوسفند (۴۰۰/He ۳/۸)؛

کاربرد کولتاتور، گاو آهن قلمی، علف‌برهای موتری؛ اولین خیشاوه بعد از جمع‌آوری گل‌ها، دومین به فاصله یک‌ماه از اولی و بقیه در بهار و تابستان.

چرای زعفران

همان طور که می‌دانیم برگ‌ها، کارخانه مواد غذایی گیاه‌اند و این مواد پس از ساخته شدن، توسط نبات به مصرف می‌رسد، بناً اگر رنگ سبز زعفران درو و یا چرانیده شوند زعفران صدمه زیادی می‌بیند. از

این رو، تنها موقعی می‌توان برگ‌ها را جمع‌آوری کرد که کاملاً زرد شده باشند. هم‌چنان مواد غذایی موجود در برگ‌ها در موقع ختم فصل نموی نبات، توسط غوزه به مصرف رسیده و در همین موقع غوزه‌های زعفران درشت و بزرگ‌تر می‌شوند.

موش‌ها خسارت زیادی به غوزه‌های زعفران وارد می‌کنند و در اثر زخمی کردن آن‌ها، باعث فاسد شدن آنان می‌شوند. موش‌ها را با روش زیر از بین می‌برند. استفاده از طعمه مسموم کلرات – کشت نعنای (زیرا موش‌ها ازبوی نعنای متنفر هستند). استفاده از دانه گیاهی مورد علاقه موش به همراه سمومی مانند فسفر دوزنگ که سوزشی در دهان موش ایجاد نمی‌کند ولی بسیار سمی است.

خرگوش‌ها و شغله

با زخمی کردن غوزه و خوردن برگ‌ها، صدمه زیادی به گیاه وارد می‌کنند. برای از بین بردن خرگوش‌ها و شغله، از طعمه مسموم استفاده می‌شود.

حشرات (Insecta)

از حشراتی که برای زعفران آفت شناخته شده‌اند، می‌توان به «تریپس»‌ها، شته‌ها و دم‌فرماندها اشاره کرد که از این میان تریپس از نظر خسارت زایی روی زعفران، حائز اهمیت است. این حشره زمستان را به

صورت حشره بالغ روی برگ‌های گیاهان میزبان نظیر زعفران، رشقه و گیاهان‌های هرزه موجود یا در سطح خاک یا بقایای نباتات مختلف می‌گذرانند. خسارت این تریپس بر روی برگ‌های زعفران به صورت پیدایش برگ‌های زرد تا سفید رنگ بوده که این نقاط محل فرو نمودن استایلت‌ها می‌باشند. برگ‌هایی که شدیداً آلوده‌اند زودتر خزان کرده و به طور مستقیم باعث کاهش محصول زعفران سال آینده می‌گردد.

کنترول

با توجه به این که جمعیت بالای این آفت در اواخر فصل رویشی زعفران دیده می‌شود و به نظر می‌رسد که نیاز به مبارزه کیمیاوی نباشد، ولی چنان‌که آفت نگران‌کننده و خسارت آن ملموس بود، پس از انجام آزمایش سموم، اقدام به

بانوان زراعت پیشه راه ابریشم

به دستان رویدا نمایان شد. او ماجرا را چنین قصه می‌کند: «خوش‌بختانه که بخش اقتصاد خانواده‌ی وزارت زراعت یک برنامه را در قریه راه‌اندازی کرد که یک تعداد خانم‌ها در آن برنامه اشتراک کردیم که اولین گام مثبت ما خانم‌ها بود.»

رویدا می‌گوید: «من در فکر راه و روشی شدم تا به خانواده‌های زراعت‌پیشه و مالدار کمک کنم، بعداً به ۲۶ خانم از دو قریه که آس و حصار بود، مشورت کردم که شیرهای مالداران آن‌ها را خریداری و پروسس کرده و به بازار عرضه می‌کردم. چون راه دور بود و هم‌چنان ترانسپورت نبود، با مشکل بسته‌بندی و پروسس مواجه بودم.

اما در سال ۱۳۹۷ از طرف دفتر «AKF» پروژه لبنیات به اعلان گذاشته شد و من از میان شش نفر، برنده شدم که از طرف این پروژه، برایم ابزار و لوازم ابتدایی ۳۰ فی‌صد کمک کرد و در بخش لبنیات و مهارت‌های مورد نیاز را یاد گرفتم. هم‌چنان خودم نیز به ۲۶ خانم در بخش جمع‌آوری شیر، بسته‌بندی، پروسس و مدیریت گاوداری، دوشیدن شیر و جوشاندن آن، مهارت‌های لازم را یاد دادم. همین‌طور برای ۲۶ خانم وسایل ابتدایی توزیع شد. در این بخش وسایل ساخت چکه قیماق، دوغ، قروت، مسکه، ماست و پروسس سبزیجات چکنی، آچار، ترشی، رب و ترکاری شامل بود.

در سال ۱۳۹۷ از طرف دفتر «ادب نات» در بخش علف به حیث دهقان پیش‌قدم برای ۵۰ خانم تخم‌شیدر سرخ و تخم‌جواری کود سفید و سیاه توزیع شد.

این همه کمک‌ها و رسیده‌گی‌ها از سوی وزارت زراعت و نهادهای مرتبط، باعث شد که زمینه‌ها و ظرفیت‌های تغییر اقتصادی در روستای رویدا و روستاهای هم‌جوار آنان به میان بیاید. حالا رویدا با مهارت‌هایی که دارد، هم به زنده‌گی خودش سروسامان داده هم اقتصاد اعضای گروه «راه ابریشم» بیش‌تر رشد کرده‌اند و هم دیگران را کمک می‌کند.

«امسال با ۲۵۰ خانم از قریه‌های مختلف صحبت کردم و یک مرکز جمع‌آوری شیر ساختیم، قریه‌های آس، ایثارچی، نوآباد، کته‌قشلاق، اقبوریا، لعل‌آبه، بوجی، قرقوزی. از هر قریه یک نفر را مسوول جمع‌آوری شیر تعیین کردم. نظر به این که مشکلات ترانسپورتی زیاد است، شیر را از هر قریه جمع‌آوری می‌کنیم و از ۲۵۰ خانم، همه روزه مواد خام شیر زیاد است صرف ۵۰ لیتر در این مرکز پروسس، بسته‌بندی و بازاریابی می‌شود.» «امسال نظر به کارکردهایی که در بخش لبنیات در مرکز پروسس بانوان «راه‌ابریشم» داشتیم و ۳۰ خانم را در بخش لبنیات آموزش‌های لازم دادم، آنان مدت شش ماه هم درس می‌خوانند و هم عملاً کار می‌کنند، کرایه راه برای‌شان هر ماه پرداخت می‌شود. تمام اهالی قریه از این مرکز پروسس شیر خوش و راضی‌اند.»

نامش رویدا است. در ۱۳۶۰ خورشیدی در ولایت بدخشان تولد شده است. رویدا در سال ۱۳۷۹ با مردی که مربوط به یک خانواده‌ی زراعت‌پیشه می‌شد، ازدواج کرد و در سال ۱۳۸۰ به حیث معلم افتخاری در یکی از مکاتب قریه‌شان، به اجرای وظیفه آغاز کرد.

رویدا می‌گوید: «چون زنده‌گی برایم جالب بود، مردم قریه در فقر و بی‌چاره‌گی و ناداری زنده‌گی می‌کردند، خیلی‌ها رنجور بودم در راه مکتب، همراه بسیاری از خانواده‌ها درد دل می‌کردم و مشکلات‌شان را برایم یکی‌یکی قصه می‌کردند، چون مردهای‌شان بی‌سواد بودند و من در این فکر بودم که چه کاری کنم تا این مردم و قریه‌های اطرافم از فقر و تنگ‌دستی بیرون شوند.»

«من در خانواده‌ای بودم که زن‌ها اجازه‌ی بیرون رفتن به خارج از منزل را نداشتند و کار زن‌ها را ننگ کلان می‌دانستند.» این نگرانی‌های رویدا دیری نپایید که بخش اقتصاد خانواده‌ی وزارت زراعت، به کمکش شتافت و چراغ سبز تغییر به سوی روستاهای منطقه

شاه‌کاری دیگر از غلام‌نبی یوسفی:

ساخت یک فارم بزرگ ماهی در کاپیسا

شجاع‌الحق نوری

یاد می‌شود، اشتراک کرده بود و تأثیر فوق‌العاده در فروش و بازاریابی آن داشت.

آقای یوسفی می‌گوید: «من در ماه میزان سال گذشته در نمایشگاه بادام‌باغ کابل اشتراک کرده بودم، تأثیر فوق‌العاده در فروش ماهی من داشت، با توجه به زیاد شدن مشتریان، خواستم در کاپیسا هم فارم ماهی‌پروری بسازم، حدود سه ماه رستورانت من فعال بود، منتها به دلیل خلاص شدن گوشت ماهی رستورانت را بستم. با رسیدن ماهی کاپیسا و فاریاب در نظر دارم رستورانت را دوباره فعال کنم.»

به باور او، در همه‌ی عرصه‌های زراعت و مالداري زمینه‌ی کاروبار زیاد است. اگر مردم و سرمایه‌داران توجه کنند هم مردم مصروف کار می‌شوند و هم وطن رشد می‌کند.

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري نیز در بخش فعالیت تولید و تکثیر ماهی کار می‌کند و پلان‌هایی در این عرصه در حال تطبیق و یا هم روی دست دارد. در سال گذشته ۲۰ ماهی‌پروری در ولایت بلخ و نگرهار از سوی برنامه ملی باغداری وزارت زراعت ساخته شده است. امسال نیز در پلان است که ۱۴۰ فارم در ولایت‌های مختلف کشور ساخته شود. این فارم‌ها در ولایت‌های کندز، بلخ، بغلان، خوست، لغمان و هرات ساخته می‌شوند. کار ساخت برخی از این ماهی‌پروری‌ها تکمیل شده و از تعدادی هم در حال تکمیل شدن است. هم‌چنان در ولایت‌های خوست، کندهار، کاپیسا و کندز مراکز تولید و تکثیر چوچه‌ماهی ساخته می‌شود.

بهتر از فارم‌هایی می‌باشد که در ایران است.»

آقای یوسفی که دارای کوله‌باری از تجربه در این بخش است، می‌گوید که کشورمان بهترین مکان و هوا را برای رشد این ماهی دارد.

یوسفی در این فارم، ماهی قزل‌آلای رنگین کمان یا «تروت» را پرورش می‌دهد که بهترین نوع ماهی در جهان است. یوسفی می‌گوید که در کاپیسا به خاطری سرمایه‌گذاری کرده است که نزدیک به کابل است و در وقت کم محصولاتش را به بازار عرضه می‌تواند کرد.

به گفته وی تا اخیر سال، ماهی‌هایش آماده خوردن می‌شود و می‌تواند به بازار، گوشت ماهی عرضه کند.

اشتراک در نمایشگاه

سال قبل در نمایشگاه خزانگی وزارت زراعت، غلام‌نبی اشتراک کرده بود. این مرد که دارای تجربه‌ی فراوان است، سال گذشته از فارم ماهی فاریابش، که به نام «پار تو پارس»

او، مردی سرشار از انرژی و تجربه است. پس از ولایت فاریاب این بار دست به کار بزرگی در ولایت کاپیسا زده است. خبر تازه از غلام‌نبی یوسفی، اجرای شاه‌کاری است که امیدهای فراوان برای توسعه‌ی کاروبار او دارد.

غلام‌نبی یوسفی فارم ماهی بزرگ را به نام فارم ماهی خالدار صیاد در کاپیسا ایجاد کرده است. او می‌گوید که این بار در مرکز ولایت کاپیسا نه حوض بزرگ ماهی را مطابق با معیارهای جهانی بنا نهاده است.

به گفته‌ی غلام‌نبی این فارم او، دارای چندین حوض با مساحت‌های مختلف است. غلام‌نبی می‌گوید: «حوض‌های این فارم، مساحت‌های مختلف دارد، ۶ تای آن ۴۰ متر طول و ۶ متر عرض دارد، سه تای آن ۳۰ متر طول و ۴ متر عرض است که در آن ۱۵۰ هزار چوچه‌ماهی تولید و پرورش داده می‌شود.» او می‌افزاید: «در ضمن، این فارم من دارای هیجری یا مرکز تولید ماهی نیز هست، که در این بخش دارای ۲۰ حوض‌چه است.» فارم غلام‌نبی هم‌چنان با ماشین‌ها، وسایل و سیستم برق مجهز آفتابی آراسته شده است. غلام‌نبی می‌گوید: «این فارم بزرگ ماهی‌پروری را به هزینه بیش از ۱۵۰ هزار دالر ساختم، در آن فعلاً ۳ نفر کار می‌کنند، فارم من دارای تمام امکانات و برابر با معیارهای جهانی می‌باشد، من در ایران کار کرده بودم، فارم من

Another Master Work of Ghulam Nabi Yosufi Construction of Fish Hatchery in Kapisa

By: Azizullah Popal

He is a man full of energy and experience. After Faryab province this time he has done a great job in Kapisa province. The latest from Ghulam Nabi Yosufi is his masterwork, which brings great hopes for the extension of small business.

Ghulam Nabi Yosufi has constructed a big fishing farm named 'Sayaad Fishing Farm'. He added that he has established nine big fishing ponds in the center of Kapisa province based on international standards.

According to Ghulam Nabi, his farm has several ponds with different areas. "The ponds of this farm have different areas, 6 of which is 40 meters long and 6 meters wide, three of which are 30 meters long and 4 meters wide, in which 150,000 baby fish (FRY) are bred," Ghulam Nabi said.

He added that his farm also has a fish production center, which has 20 small ponds in it.

Ghulam Nabi's farm is equipped with machines, equipment, and solar-power energy. Ghulam Nabi said, "I have built this big fish farm at a cost of over 150,000

USD; he has currently employed three people. My farm has all the facilities and meets the international standards."

I had worked in Iran and now my farms are better than those in Iran. Mr. Yosufi, who has a great deal of experience in this area, says our country has the best place and climate for these types of fish to grow.

Yosufi says he nurture Rainbow Trout fish in this farm, which is the best type of fish in the world. He said that he has invested in Kapisa province for its vicinity to Kabul. That is, his products are

supplied to the market in short amount of time.

According to him, his fish will be ready to be supplied to the market by the end of the year.

Participation at the Exhibition

He had participated at MAIL's autumn exhibition last year. "I attended Kabul's Badam Bagh exhibition last year, it had a tremendous impact on my fish sales," said Yosufi. "With the growing number of customers, I wanted to build a fish farm in Kapisa. My restaurant was operational for about three months but I closed it after

the fish meats was finished. With the arrival of Kapisa and Faryab fish meat, I plan to re-activate my restaurant."

According to him, there is lots of business opportunities in the agriculture and livestock sector. If people and investors pay attention, there will be jobs created for people and our country will definitely grow.

The Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock is also working on fish production and reproduction activities and plans are being implemented or underway in this area.

Last year, five fisheries were built in Balkh and Nangarhar provinces by the National Horticulture and Livestock Program (NHLP) of MAIL. This year 140 fishery farms will be built in different provinces. These farms will be built in Kunduz, Balkh, Baghlan, Khoŝt, Laghman and Herat provinces. Some of these fisheries have been completed and some are underway to be completed. Baby fish production and reproduction centers will also be built in Khoŝt, Kandahar, Kapisa and Kunduz provinces.

د بزرگرانو د اړیکو مرکز

گرانو بزرگرانو؛

له ۱۵۰ وړیا شمېرې سره اړیکه ونیسئ او د کرنې له کارپوهانو سره خپلې ستونزې شریکې کړئ، ستاسو د ستونزو هوارولو په پار به ډېر ژر تاسوته ځواب درکړل شي.

۱۵۰

